

Maďarská krev v českých krajích

Maďarsky Erdelyi kopó, česky Sedmihradský honič. Ještě donedávna plemeno téměř neznámé mimo zemi svého původu, Maďarsko. Naše chovná stanice „U Malšínského kamene“ je jednou z mála chovatelských stanic v České republice, která se chovem tohoto výjimečně zdatného loveckého plemene zabývá. Prvního psa, fenu Baba jsme si pro založení chovu přivezli přímo z Maďarska. Fena je nejen vynikajícím pracovním psem, o čemž svědčí řada ocenění, ale také dobrým společníkem a především členem rodiny. Kdo viděl naši fenu v práci při nahánění zvěře, jak se nebojácně postaví divočákovi mi jen těžko uvěří, že doma je právoplatným a nepostradatelným členem rodinného kruhu.

Historie ve zkratce

Původ plemene je v oblasti Sedmihradských hor, oblast, kde vytrvalost a dobrá orientace, je předpokladem k přežití. Rázná krajina tak dala vzniknout plemenu, které původně pastevci a zemědělci využívali k hlídání stád, ochraně majetku a zároveň lovu zvěře. Už ve středověku se plemeno dostalo do popředí zájmu maďarské i rumunské šlechty, právě z této doby se datuje usměrnění chovu zacílené na získání kvalitního loveckého psa. Hlavním cílem šlechtění bylo získat smečkového psa, který je dostatečně velký, vytrvalý a zároveň odvážný, jelikož jeho úkolem byl lov nejenom černé a jelení zvěře, ale i medvědů, vlků a rysů. Lovecké schopnosti Sedmihradského honiče se těšili velkému zájmu maďarské šlechty a ne nadarmo se o Sedmihradském honiči píše jako o plemeni královském.

V pozdějších letech se rumunská vláda téměř zasadila o vyhlazení plemene, několika exemplářům se však podařilo zachránit na území Maďarska a Slovenska a novodobý chov se datuje od roku 1968.

V průběhu století došlo k vytvoření standardu, který je v současnosti možno shrnout do pár vět:

"Sedmihradský honič je brakou střední velikosti (kohoutková výška 50 – 65 cm), dobromyslný, vytrvalý, s výborným nosem, nenáročný, učenlivý. Je náruživě ostrý, žene a staví výborně zvěř, při naháňce vydává ostrý hlas, je oddaný svému vůdci a v lečích má výbornou orientaci. Základní barva je černá s pálením, mohou se vyskytovat bílé znaky na hrudi a na čele, na tlapkách a na konci prutu" Celý standard je obsáhlejší, ale není schopen obsáhnout charakter psa a plemeno celé

Zkušenost versus slova

Vždy se říká: "Stokrát slyšet, desetkrát vidět a jednou zažít.", to samé doslova platí o plemenu Sedmihradského honiče.

Sedmihradský honič je pes velice vnímavý a ochotný plnit vůli a příkazy pána. Výcvik má probíhat v klidném přístupu, bez zbytečného hrubého nátlaku, jinak si psa zradíte. Při výcviku tohoto plemene platí opakovaná moudrost: „Stále a vytrvale, nežli jednou a hrubě.“

Sedmihradský honič je extrémně inteligentní plemeno a velmi dobře a rychle dokáže řešit problémy. Vidět lovit (nahánět) sedmihradského honiče je požitek těšící oko i sluch lovce. Každou zvěř hlásí jiným hlasem, tak že zkušený majitel psa už ví, co jeho pes právě štve. V případě stavění černé zvěře jde do kontaktu se zvěří zezadu, ale do tvrdého kontaktu, pokud si není jist vítězstvím

nejde, což jen potvrzuje výše zmíněná slova o jeho inteligenci. Samozřejmě tak jako jinde i u tohoto plemene se najdou výjimky, které potvrzují pravidlo.

Dohledávka postřelené zvěře na čerstvé stopě do stáří 2 hodin není problémem, starší stopy je už lépe přenechat plemenům, které jsou pro tyto účely chovány. Z vlastní zkušenosti mohu říct, že tento pes není oznamovačem a ani hlásičem u zhaslé zvěře, je to typický vodič, který Vás ke zhaslému kusu zvěře bezpečně dovede. V případě, že zvěř není zhaslá, nemá pes problém zvěř stavět a zastavit do příchodu lovce.

Zkoušky a příprava na naháčky, tak jako účast na naháčkách samotná je pro psa a jeho budoucí pracovní výkon co by honiče nejdůležitější.

Není zapotřebí se bát, že by se jen tak ztratil nebo nechal od černé zvěře zranit. Z počátku se vám bude zdát, že pes jde do kontaktu se zvěří jako by se mu nechtělo, ale není tomu tak. Sedmihradský honič se učí zkušeností, snad právě po staletí trvajícím šlechtění dalo do vínku sedmihradskému honiči schopnost učit a především poučit se z vlastní zkušenosti. Pes se proto v počátcích výcviku bezhlavě nevrhá do ničeho a na nic, zvěř a situaci si nejdříve „oťukává“, získává zkušenosti, které v budoucnu zúročí. Pokud máte možnost být každý víkend na nahánce, aby pes mohl získat zkušenosti, buďte tam, vrátí se vám to psem, který si bude v kontaktu se zvěří jistý a nebude zbytečně vyhledávat nerovného soupeře a vy ušetříte za veterináře.

Sedmihradský honič je schopen pracovat samostatně i ve smečce. Hlavní část práce odvede v leči aniž ho uvidíte, vždy však o sobě dává vědět charakteristickým štěkotem a tak ačkoliv psa nevidíte, vždy máte možnost jeho pohyb sledovat alespoň sluchem... Je to honič a vás pokud zvěř nestaví nebo nedrží, nepotřebuje. Dovede ji až na střelce a pokud zvěř projde za střelce, vrací se zpět do leče, aby mohl dál pracovat. Schopnost orientace v leči příjemně překvapí i zkušené myslivce. Občas se stává, že když po hodině nahánění kdy žádná zvěř už v leči není. Vaše nohy vás ještě nedonesli na konec leče a váš pes už očekává vás u auta. S největší pravděpodobností se však bude motat kolem vás a hrozně se nudit.

Pár slov závěrem

Nemusíte se bát, že by k vám domů zavítali nevítaní návštěvníci. Pud hlídače je neodmyslitelnou součástí charakteru Sedmihradského honiče. Z osobní zkušenosti nemohou souhlasit s názory některých autorů, že Sedmihradské honič není plemeno vhodné k dětem. Naše fena Baba je právoplatným členem rodinného kruhu, dobře a přátelsky se chová ke všem členům rodiny, včetně dětí i dalších psů, je nekonfliktní. Velmi dobře ví, kde je její místo v hierarchii smečky a kdo je vůdcem. Hierarchii smečky respektuje a nesnaží se jí paličatě změnit. Pravdou však je, že Sedmihradský honič je především pracovní plemeno, které potřebuje nejen hodně pohybu, ale i pracovní vyžití.

Lovecký pud, pro který bylo plemeno šlechtěno, koluje v jeho krvi již po tisíce let a je neodmyslitelnou součástí charakteru psa. Není proto vhodné psa měnit, sebe tvrdší donucovací prostředky se minou účinku. Pracovní výcvik a zátěž, dostatek pohybu, péče, vytrvalost a trpělivost pána při výcviku, je to co ze Sedmihradského honiče dělá psa který je hoden pozornosti králů.

Pokud hledáte společníka na naháňky, který umí být vytrvalejší a důslednější než vy při vyhánění zvěře z lečí, společníka, který je dobrosrdečný, trpělivý a oddaný svému pánovi, tak právě Vám je toto plemeno určeno.

Přeji Vám mnoho loveckých a osobních úspěchů s tímto nebo i jiným plemenem.

Richard Štrobl